

УДК

ПЛАНУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПРЕС-СЛУЖБ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ С ГРОМАДОЮ

Павлюк В.В.

доцент, к. держ. упр., доцент кафедри
загального та адміністративного
менеджменту ДонДУУ

Лебедева В.В.

викладач кафедри загального та
адміністративного менеджменту
ДонДУУ, аспірант

В роботі розглянуто питання забезпечення ефективного процесу планування інформаційних зв'язків між суспільством та органами державного управління за допомогою певних форм комунікацій.

В работе рассмотрены вопросы обеспечения эффективного процесса планирования информационных связей между обществом и органами государственного управления с использованием определенных форм коммуникаций.

«Народна влада без інформації для народу чи засобів її одержання є не чим іншим, як прологом до фарсу чи трагедії, - а можливо, до того й іншого разом»

Джеймс Едісон

Постановка проблеми. Комунікації між владою та громадою, що отримують принципово новий рівень та зміст за допомогою створення та функціонування прес-служби, повинні буди належним чином сплановані та здійснюватися із застосуванням найбільш дієвих форм. В Україні лише формується ефективна система Державної служби. Тому від того як буде організовано кожен з її елементів і відпрацьована кожна функція залежить ефективність роботи органів влади і зміст та якість взаємодії влади з громадою.

Актуальність теми обумовлена тим, що на прикладі роботи прес-служби з громадськістю, політичними організаціями, ЗМІ можна розглянути

особливості кожного з підходів до взаємодії і виявити базові компоненти, які є основою для успішного функціонування прес-служби.

Метою статті є розгляд необхідності планування роботи прес-служб органів державного управління на основі форм здійснення комунікацій з громадою, що використовуються в її роботі.

Викладення основних матеріалів дослідження. Прес-служба є як засобом взаємодії з громадськістю, так і засобом формування громадської думки у населення. Тому важливо знати базові особливості її функціонування.

Прес-служба в кожній конкретній організації має своє призначення і функції. Прес-служба може займатися соціально-економічними завданнями, тобто планування роботи із засобами масової інформації на основі вивіреною і продуманої структури цілей і відповідних засобів їх досягнення. Також можливе вирішення управлінських завдань, в результаті чого прес-служба стає органом управління інформаційними потоками на основі поставлених цілей, моніторингу існуючої ситуації, а також фінансово-економічного аналізу способів здійснення цього управління.

Прес-служба – група людей, зайнята збором інформації, зберіганням, обробкою і розподілом інформації. Таку характеристику роботі прес-служб дав ще С. Блек [1].

Прес-служба вирішує два завдання:

- забезпечує повноту і оперативність інформації про діяльність організації;
- створює оптимальні умови для роботи (і відпочинку) акредитованих журналістів.

Також мета прес-служби як структурного підрозділу полягає в передачі "потрібної" інформації в "потрібний час" на самих різних рівнях [2].

Термін «комунікація» походить від латинського слова *communicatio*, що означає - «єдність, передача, з'єднання, повідомлення». Є різні типи комунікацій, але в контексті «зв'язків з громадськістю» переважно мається на

увазі соціальна комунікація, тобто спілкування між людьми та іншими соціальними суб'єктами. Як правило, розрізняють три основні (базові) функції соціальної комунікації:

інформаційну, що означає, що завдяки соціальній комунікації в суспільстві передається інформація про предмети, їх властивості, явища, дії і процеси;

експресивну, визначальну здатність соціальної комунікації передавати оціночну інформацію про предмети або явища;

прагматичну, що означає, що соціальна комунікація є засобом, що активізує людини до певної дії і реакції.

Зазначені основні функції соціальної комунікації – основа для функціональних обов'язків працівників, які в тій чи іншій мірі здійснюють «зв'язки з громадськістю», зазвичай від імені роботодавців. Таких працівників у світовій практиці також іноді називають «фахівцями з комунікацій», або «медійними фахівцями», тобто фахівцями з засобів масової комунікації (преса, телебачення, радіо, Інтернет і т. д.). Нерідко вони, особливо в урядових установах, працюють на посадах прес-секретарів або прес-аташе.

Від професіоналізму цих працівників значною мірою залежить репутація, прибутковість, а іноді і саме існування організації, зрештою, залежить те, як відповідні категорії населення розуміють і підтримують цілі його діяльності, здійснювану політику, заходи, плани і т. д. Саме фахівці зі зв'язків з громадськістю забезпечують таке розуміння і підтримку безпосередніми контактами з представниками відповідних категорій населення або за допомогою засобів масової комунікації.

Фахівці зі зв'язків з громадськістю повинні добре знати не тільки «історію» своєї організації, відповідні засоби масової комунікації, а також інтереси, прагнення, інтереси або проблеми «цільових» груп, на яких вони фокусують свою увагу: місцевих громад, політичних партій, різних організацій за інтересами, урядових органів і т.д. З усіма подібними

«цільовими» групами фахівці зі зв'язків з громадськістю повинні налагоджувати відносини взаємної згоди та співпраці[3].

Оперативне планування, як і тактичне, є способом реалізації стратегії організації. Однак, на відміну від тактичного, це – планування окремих операцій у загальному потоці, наприклад планування проведення прес-релізу, тому його називають ще поточним плануванням.

Оперативні плани містять списки всіх завдань, реалізація яких провадить до реалізації мети, час на їх реалізацію, визначення відповідальних осіб та засобів, які необхідні для реалізації даного завдання.

Процес опрацювання оперативного плану містить чотири головні етапи:

- визначення цілей подій;
- аналіз ситуації;
- опрацювання переліку дій, що провадять до реалізації цілей;
- опрацювання плану дій.

Планування роботи здійснюється на основі програм, правових актів, пропозицій. Плани роботи, як правило, передбачають перелік актуальних питань, пов'язаних з реалізацією функцій і повноважень владних органів, перелік основних заходів, проведення яких здійснюється органом або за його участю, та їх строки, осіб, відповідальних за їх підготовку і проведення. Плани роботи органів публічної влади мають комплексний характер, вони передбачають комплекс заходів правового, організаційного, матеріально-технічного характеру щодо реалізації функцій і повноважень.

В умовах переходу до інформаційного суспільства дедалі більшого значення набуває метод інформаційного забезпечення, що являє собою сукупність прийомів і способів одержання, збирання, створення, використання, розповсюдження і зберігання інформації органами публічної влади, їх структурними підрозділами, посадовими особами, службовцями задля задоволення інформаційних потреб у процесі реалізації своїх функцій і повноважень.

Для кожного з видів інформаційної діяльності характерна сукупність специфічних прийомів і способів здійснення.

Серед інструментів інформаційної роботи зі ЗМІ можна виділити:

прес-конференції, брифінги, прес-брифінги (менш тривалі);
конференції, дискусії, "круглі столи" з актуальних проблем соціальної сфери;

виставки творчості та конкурси клієнтів і фахівців, дні "відкритих дверей";

письмова комунікація (прес-релізи, брошури, буклети, листівки);

усна комунікація (семінари, особисті зустрічі);

електронна (відео, Інтернет, телефон);

комунікація через ЗМІ (теле- та радіопрограми, інформаційні та рекламні ролики)

соціологічні дослідження, моніторинги, результати яких широко розповсюджують;

навчальні тренінги для журналістів з певної тематики;

"прес-кава" (зустрічі з журналістами у неформальні обстановці);

держслужбовцям також слід пам'ятати не лише про своє професійне свято, а й своїх партнерів-журналістів.

Доведення інформації про діяльність органів публічної влади до громадськості відбувається через засоби масової інформації, шляхом проведення брифінгів, прес-конференцій, «гарячих ліній», розповсюдження прес-релізів, надання інтерв'ю, відповідей на звернення громадян, надання довідок, необхідних документів і витягів з них тощо. Інтенсивний обмін інформацією відбувається підчас зборів громадян, громадських слухань, обговорень питань щодо діяльності органів публічної влади та їх посадових осіб [4].

Планування не є чимось відірваним від повсякденного функціонування організації, а є лише елементом циклу організованої роботи органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Тому створення

поточних планів роботи прес-служби потребує врахування існуючих видів взаємодії влади з громадськістю. Деякі сучасні науковці визначають 5 основних типів взаємодії влади з громадськістю:

- інформування;
- консультування;
- партнерство;
- делегування;
- контроль.

Для їх здійснення використовуються різноманітні форми.

Так, наприклад, при інформуванні проводяться прес-конференції, видаються буклети, прес-релізи та ін.

Для консультування використовуються громадські слухання, відкриті бюджетні слухання, проводяться опитування громадської думки, створюються громадські ради та дорадчі комітети.

Партнерство, як правило, здійснюється через укладання контрактів на спільне створення та надання послуг.

При делегуванні частка владних повноважень у прийнятті рішень та здійсненні й впровадженні політики передається громадськості.

Через використання цих форм і досягається громадський контроль.

Отже, інформаційна взаємодія влади з громадою повинна плануватися на основі актуального на поточний час законодавства, кваліфікованими робітниками, що спрямовують свою діяльність на реалізацію управлінських рішень з урахуванням певних форм спілкування та інформаційного обміну в громадському суспільстві.

Висновки. Незважаючи на те, що відкритість (прозорість) стосунків між народною владою та народом в Україні ще знаходиться на достатній відстані до досконалості, слід відзначити позитивні зрушення в напрямку встановлення сталих та змістових стосунків органів державної влади з громадськістю завдяки створенню сучасної методології здійснення інформаційного обміну між владою і суспільством.

Література:

1. Вейсберг М. Як владі працювати з незалежними ЗМІ. – К., 2005. – 26 с.
2. Дейниченко Р. Як пресі працювати з владою в інтересах громади. К – 2005.– 21 с.
3. Профессии в сфере связей с общественностью // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hrliga.com/index.php?module=profession&op=view&id=1108>
4. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://radnuk.info/pidrychnuku/>